

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Primair Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

1361199

Uw brief

1 mei 2018

Uw referentie

2018Z08131

Datum 25 mei 2018

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van Kwint (SP) en Westerveld (GL)

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van de leden Kwint (SP) en Westerveld (GL) van uw Kamer inzake het bericht dat de ouderbijdrage in het basis- en voortgezet onderwijs steeds hoger wordt en daardoor de ongelijkheid tussen leerlingen groeit.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2018Z08131.

De minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

2018Z08131**Onze referentie**
1361199

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Kwint (SP) en Westerveld (GL) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake . (ingezonden d.d. 1 mei 2018).

1

Klopt het dat ouders de afgelopen vijf jaar tientallen miljoen euro's meer aan vrijwillige ouderbijdragen zijn gaan betalen aan basis- en middelbare scholen?¹

Dit beeld herken ik niet uit de laatste onderzoeken die ik tot mijn beschikking heb. Deze gaan over de jaren 2013-2014 (po) en 2015-2016 (vo). Om een recenter beeld te kunnen hebben wordt op dit moment wederom onafhankelijk onderzoek naar de schoolkosten uitgevoerd. Het eindrapport van de Schoolkostenmonitor po, vo en mbo verwacht ik eind 2018. Over de resultaten informeer ik uw Kamer begin 2019.

Het AD heeft een andere bron gebruikt dan de bovengenoemde onderzoeken. Uit de bron van het AD is niet op te maken welke ouderbijdragen zijn meegenomen, maar na raadpleging van de websites van enkele uitschieters is gebleken dat bijdragen voor bijvoorbeeld kinderopvang, buitenschoolse opvang of bijdragen voor internationaal georiënteerd basisonderwijs (IGBO) in de data zijn verwerkt. Op basis van deze cijfers kunnen dan ook geen conclusies worden getrokken over de toename of afname van de vrijwillige ouderbijdrage.

2

Klopt het dat ouders met kinderen op de basisschool 37 procent meer kwijt zijn aan de vrijwillige ouderbijdrage en ouders met kinderen op de middelbare school 27 procent?

Zie het antwoord op vraag 1.

3

Klopt het dat de verschillen tussen scholen groot zijn, zoals in het artikel wordt gesteld? Zo ja, waar ziet u dan verschillen? Ziet u verschillen per regio, niveau, denominatie of een combinatie daarvan?

Ja. Uit de laatste Schoolkostenmonitor blijkt dat de spreiding van de totale schoolkosten in het voortgezet onderwijs tussen scholen, maar ook per niveau groot is². Voor een grafiek die deze spreiding weergeeft, verwijs ik u graag naar de bron in de voetnoot.

¹ https://www.ad.nl/binnenland/ouderbijdrage-steeds-hoger-ongelijkheid-tussen-leerlingen-groeit~aa707a6f/?utm_source=whatsapp&utm_medium=social&utm_campaign=socialsharing_web

² schoolkostenmonitor 2015-2016, Oberon/SEO, fig. 2.2, pag. 15

Uit een rapport van de Inspectie van het Onderwijs over de jaren 2013-2014³ blijkt dat de verschillen ook in het primair onderwijs significant zijn. Ik heb echter geen informatie over de verschillen per regio, niveau, denominatie of een combinatie daarvan.

Onze referentie
1361199

4

Hoeveel is de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage in zowel het basis- als voortgezet onderwijs sinds 2010 gestegen? Kunt u dit in tabelvorm per jaar aangeven?

Uit de schoolkostenmonitor 2015-2016 blijkt dat de gemiddelde totale schoolkosten in het voortgezet onderwijs in het schooljaar 2015/2016 lager zijn dan de gemiddelde totale schoolkosten in het schooljaar 2012/2013⁴. Voor een grafiek die deze spreiding per niveau weergeeft, verwijs ik u graag naar de bron in de voetnoot.

Uit het onderzoek van het de Inspectie van het Onderwijs blijkt dat de gemiddelde hoogte voor het primair onderwijs met € 12 is toegenomen in de periode 2009 – 2014.

5

Hoeveel is de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage in zowel het basis- als voortgezet onderwijs gestegen per denominatie vanaf 2010? Kunt u dit in tabelvorm per jaar aangeven?

Ik monitor de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage per denominatie niet.

6

Hoeveel is de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage in zowel het basis- als voortgezet onderwijs gestegen in de verschillende regio's in Nederland? Kunt u dit in tabelvorm per jaar aangeven?

Ik monitor de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage per regio niet.

7

Hoeveel is de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage in het voortgezet onderwijs gestegen per onderwijsniveau vanaf 2010? Kunt u dit in tabelvorm per jaar aangeven?

Zie het antwoord op vraag 4.

3

<https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/publicaties/2014/11/05/t-hemaonderzoek-vrijwillige-ouderbijdrage-in-het-primair-onderwijs-2014>

⁴ schoolkostenmonitor 2015-2016, Oberon/SEO, fig. 2.1, pag. 13

8

Bent u het eens met de PO-Raad die in het artikel stelt dat 'dit duidelijk maakt dat de ouderbijdrage een bittere noodzaak is, omdat de basisbekostiging tekort schiet'? Kunt u uw antwoord toelichten?

Onze referentie

1361199

Ik deel dit niet. Ik ben van mening dat de bekostiging sober, maar toereikend is. De financiële staat van het primair onderwijs is positief. De afgelopen jaren zijn het eigen vermogen, de liquiditeit en de solvabiliteit toegenomen en waren de financiële resultaten voornamelijk positief.

Bovendien mogen scholen alleen een vrijwillige ouderbijdrage vragen voor "extraatjes" en zijn er veel scholen die geen vrijwillige of een lage ouderbijdrage vragen. Het blijkt zeker mogelijk te zijn om kinderen kwalitatief goed onderwijs zonder geldelijke bijdrage van ouders te bieden.

9

Wat is de status van de duidelijke afspraken die de PO-Raad en VO-raad gaan maken om incidenten op scholen waar leerlingen worden buitengesloten als hun ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen, te voorkomen? Zijn er al afspraken gemaakt? Zo ja, kunt u deze delen met de Kamer? Zo nee, wanneer kunnen de Kamer deze afspraken verwachten?⁵

Zoals ik in mijn brief van maart 2018 heb aangegeven zijn de PO-Raad en de VO-raad momenteel bezig met het maken van afspraken over de vrijwillige ouderbijdrage. De PO-Raad en de VO-raad hebben aangegeven dat ze in gesprek zijn met hun achterban en dat de afspraken er aan het eind van dit jaar zullen liggen. Mochten er geen of onbevredigende afspraken komen, dan zal ik bezien of het nodig is de wet aan te passen.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/03/07/leerlingen-mogen-niet-de-dupe-worden-van-vrijwillige-ouderbijdrage>